

Media ja lehdistö

Unionin yleinen tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 87/22
Luxemburgissa 18.5.2022

Tuomio asiassa T-577/20
Ryanair v. komissio (Condor; pelastamistuki)

Unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa, että saksalainen Condorin pelastamistuki on unionin oikeuden mukainen

Se, että Condorin taloudelliset vaikeudet johtuivat Thomas Cook -konsernin selvitystilaan asettamisesta, ei estänyt komissiota hyväksymästä tätä tukea

Condor Flugdienst GmbH -niminen lentoyhtiö (jäljempänä Condor), joka tarjoaa lentoliikennepalveluja pääasiallisesti matkanjärjestäjille useilta Saksan lentoasemilta käsin, pyysi 25.9.2019 maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista Thomas Cook Group plc:n (jäljempänä Thomas Cook -konserni), joka omistaa sen kokonaan, selvitystilaan asettamisen vuoksi.

Saksan liittotasavalta ilmoitti samana päivänä Euroopan komissiolle Condorin hyväksi toteutetusta pelastustukitoimenpiteestä, joka oli voimassa vain kuuden kuukauden ajan. Ilmoitetulla tuella pyrittiin pitämään yllä säännöllinen lentoliikenne ja rajoittamaan niitä kielteisiä seurauksia, joita Condorille, sen matkustajille ja sen henkilöstölle aiheutuu Condorin emoyhtiön purkamisesta, huolehtimalla siitä, että Condor voi jatkaa toimintaansa siihen asti, kunnes se pääsee sopimukseen velkojensa kanssa ja se mahdollisesti myydään.

Aloittamatta SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrättyä muodollista tutkintamenettelyä komissio luonnehti 14.10.2019 antamallaan päätöksellä (jäljempänä riidanalainen päätös)¹ ilmoitetun toimenpiteen SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annettujen suuntaviivojen perusteella sisämarkkinoille soveltuvaksi valtiontueksi.²

Unionin yleisen tuomioistuimen laajennettu kymmenes jaosto **hylkää Ryanair DAC** -nimisen lentoyhtiön (jäljempänä kantaja) tästä päätöksestä **nostaman kumoamiskanteen**. Tuomioistuin esittää tässä yhteydessä muun muassa täsmennyksiä, jotka koskevat pelastamis- ja rakenneuudistustukien sisämarkkinoille soveltuvuuden tutkimista sen suuntaviivoihin sisältyvän säännön kannalta, jonka mukaan konserniin kuuluva yhtiö voi saada tällaisia tukia vain sillä edellytyksellä, että sen vaikeudet kohdistuvat ainoastaan tähän yhtiöön eikä niiden aiheuttajana ole sattumanvarainen kustannustenjakko konsernin sisällä ja että nämä vaikeudet ovat niin vakavia, ettei konserni pysty selviytymään niistä itse.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää ensinnäkin kumoamisperusteet, jotka perustuvat siihen, että komissio on tehnyt oikeudellisen virheen päättäessään olla aloittamatta muodollista tutkintamenettelyä niistä epäilyksistä huolimatta, joita sille olisi pitänyt herätä ilmoitetun tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille koskevan alustavan tutkimuksen aikana.

Kantaja väitti tältä osin erityisesti, että toteamus ilmoitetun tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille oli ristiriidassa suuntaviivojen 22 kohdan, 44 kohdan b alakohdan ja 74 kohdan kanssa, mikä

¹ Valtiontuesta SA.55394 (2019/N) – Saksa – Pelastamistuki Condorille – 14.10.2019 annettu komission päätös C(2019) 7429 final (EUVL 2020, C 294, s. 3).

² Valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annetut suuntaviivat (EUVL 2014, C 249, s. 1; jäljempänä suuntaviivat).

paljastaa kantajan mukaan epäilyjä, joiden vuoksi komission olisi pitänyt aloittaa muodollinen tutkintamenettely.

Vaikka unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa, että komissiolla on velvollisuus aloittaa muodollinen tutkintamenettely, kun ilmoitetun tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille on epäilyjä, se hylkää ensinnäkin väitteen, jonka mukaan komissio on rikkonut suuntaviivojen 22 kohtaa.

Mainitun 22 kohdan mukaan ”yhtymään kuuluva – – yritys voi saada tukea – – suuntaviivojen nojalla vain silloin, kun voidaan osoittaa, että yrityksen vaikeudet kohdistuvat ainoastaan tähän yritykseen eikä niiden aiheuttajana ole sattumanvarainen kustannustenjakko yhtymän sisällä ja että nämä vaikeudet ovat niin vakavia, ettei yhtymä pysty selviytymään niistä itse”.

Lauseenosan ”vain silloin, kun voidaan osoittaa, että yrityksen vaikeudet kohdistuvat ainoastaan tähän yritykseen eikä niiden aiheuttajana ole sattumanvarainen kustannustenjakko yhtymän sisällä” osalta mainitun 22 kohdan sanamuodon, tarkoituksen ja asiayhteyden mukaisesta tulkinnasta ilmenee unionin yleisen tuomioistuimen mukaan, että kyseinen lauseenosa sisältää vain yhden ja saman edellytyksen, jota on tulkittava siten, että konserniin kuuluvan yrityksen vaikeuksien on katsottava kohdistuvan ainoastaan tähän yritykseen, jos niiden aiheuttajana ei ole sattumanvarainen kustannustenjakko konsernin sisällä.

Unionin yleinen tuomioistuin huomauttaa tältä osin, että suuntaviivojen 22 kohdan tarkoituksena on välttää se, että konserni vyöryttäisi kustannuksiaan, velkojaan tai vastattavaansa jollekin konsernin yksikölle, jolloin tämä voi saada pelastamistukea, vaikka se ei olisi sitä muutoin saanut. Tämän kohdan tavoitteena ei sitä vastoin ole jättää pelastamistuen soveltamisalan ulkopuolelle konserniin kuuluvaa yritystä pelkästään sillä perusteella, että sen vaikeuksien aiheuttajana ovat vaikeudet, joita muulla konsernilla tai muulla konserniin kuuluvalla yhtiöllä on ollut, kunhan mainittuja vaikeuksia ei ole luotu keinotekoisesti tai jaettu sattumanvaraisesti kyseisen konsernin sisällä.

Koska kantaja ei ole nyt esillä olevassa asiassa **onnistunut kumoamaan komission päätelmiä, joiden mukaan Condorin vaikeudet johtuivat pääasiallisesti Thomas Cook -konsernin asettamisesta selvitystilaan eivätkä kustannusten sattumanvaraisesta jakamisesta konsernin sisällä**, se ei ole osoittanut, että oli olemassa epäilyjä ilmoitetun tukitoimenpiteen yhteensoveltuvuudesta suuntaviivojen 22 kohdassa asetetun edellytyksen kanssa.

Tätä päätelmää ei kyseenalaisteta toteamuksella, joka mukaan Condorin vaikeudet liittyivät tältä osin sillä Thomas Cook -konsernilla konsernin yhteisen kassanhallinnan (cash pool -järjestely) yhteydessä olevien huomattavien saatavien poistamiseen kirjanpidosta. Cash pool -järjestely on näet yleinen ja laajalle levinnyt käytäntö konserneissa, ja sen tarkoituksena on helpottaa konsernin rahoitusta, koska kyseisen konsernin yhtiöt voivat säästää rahoituskustannuksissa. Lisäksi tässä tapauksessa Thomas Cook -konserni on ottanut kyseisen cash pool -järjestelyn käyttöön useita vuosia sitten, eikä se ollut tämän konsernin vaikeuksien taustalla.

Koska ei ole olemassa mitään konkreettista seikkaa, jonka perusteella voitaisiin todeta Thomas Cook -konsernin cash pool -järjestelyn keinotekoisuus, komission tehtävänä ei ollut tutkia omasta aloitteestaan kyseisen järjestelmän oikeudenmukaisuutta.

Kantaja ei myöskään ollut kyennyt osoittamaan epäilyjen olemassaoloa tutkittaessa sitä suuntaviivojen 22 kohdassa asetettua edellytystä, jonka mukaan Condorin kaltaisen konserniin kuuluvan yrityksen vaikeuksien on oltava niin vakavia, ettei konserni pysty selviytymään niistä itse. Unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa tältä osin yhtäältä, että **Thomas Cook -konserni oli itse selvitystilassa ja lopettanut kaiken toimintansa.** Se täsmentää toisaalta, että komissiolla ei ollut velvollisuutta odottaa Condorin mahdollista luovutusta koskevien keskustelujen päättymistä sen taloudellisten vaikeuksien ratkaisemiseksi, kun otetaan huomioon kaikkiin pelastamistukiin liittyvä kiireellisyys ja kaikkiin vireillä oleviin liikeneuvotteluihin liittyvä epävarmuus.

Tämän jälkeen unionin yleinen tuomioistuin hylkää väitteen, jonka mukaan komissiolle olisi pitänyt herätä epäilyjä siitä, täyttikö ilmoitettu tuki suuntaviivojen 44 kohdan b alakohdassa, jossa

täsmennetään yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltiot voivat osoittaa, että tuensaajan poistuminen markkinoilta todennäköisesti aiheuttaisi vakavia sosiaalisia vaikeuksia tai vakavan markkinoiden toimintapuutteen, esitetyt vaatimukset.

Suuntaviivojen 44 kohdan b alakohdassa todetaan, että jäsenvaltiot voivat esittää tämän näytön osoittamalla, että ”vaarana on sellaisen tärkeän palvelun tarjoamisen keskeytyminen, jonka luominen uudelleen on vaikeaa eikä kilpailija pystyisi yksinkertaisesti tulemaan tilalle (esim. valtakunnallisen infrastruktuurin tarjoaja)”.

Jotta palvelua voitaisiin pitää ”tärkeänä”, unionin yleisen tuomioistuimen mukaan ei edellytetä, että kyseisen palvelun tarjoava yritys on asianomaisen jäsenvaltion jonkin alueen taloudessa koko järjestelmän kannalta tärkeä tai että sen tehtävänä on tuottaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvä palvelu tai kansallisella tasolla tärkeä palvelu. **Kun otetaan huomioon se, että muut kilpailevat lentoyhtiöt eivät olisi pystyneet lyhyellä aikavälillä kotiuttamaan välittömästi Condorin 200 000–300 000 matkustajaa, jotka jakautuivat 50–150 eri kohteeseen, komissio oli siis perustellusti päättellyt, että oli olemassa sellaisen tärkeän palvelun tarjoamisen keskeytymisen vaara, jonka luominen uudelleen on vaikeaa, joten Condorin poistuminen markkinoilta olisi todennäköisesti aiheuttanut näiden markkinoiden vakavan toimintapuutteen.**

Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin hylkää perusteettomana myös kantajan väitteen, jonka mukaan komissio olisi tehnyt puutteellisen ja riittämättömän tutkinnan suuntaviivojen 74 kohdassa tarkoitetusta tuen ainutkertaisuutta koskevasta edellytyksestä.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää toiseksi komissiolle kuuluvan perusteluvollisuuden laiminlyöntiä koskevan kanneperusteen ja näin ollen kanteen kokonaisuudessaan.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan oikeuskysymysten osalta valittaa unionin tuomioistuimeen kahden kuukauden ja kymmenen päivän määräajassa ratkaisun tiedoksiantamisesta.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin yleistä tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan Curia-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127.